

BIJB/BOR 1

EX-LIBRIS

FELICIA VAN DETH-BECK

*Kom, gy Kinderen, hoort na my,
ik zal u des Heeren vreeze leeren.*

Ps. XXXIV. 12.

**BYBELSCHE
PRINT-VERBEELDINGEN**

volgens het geleiden

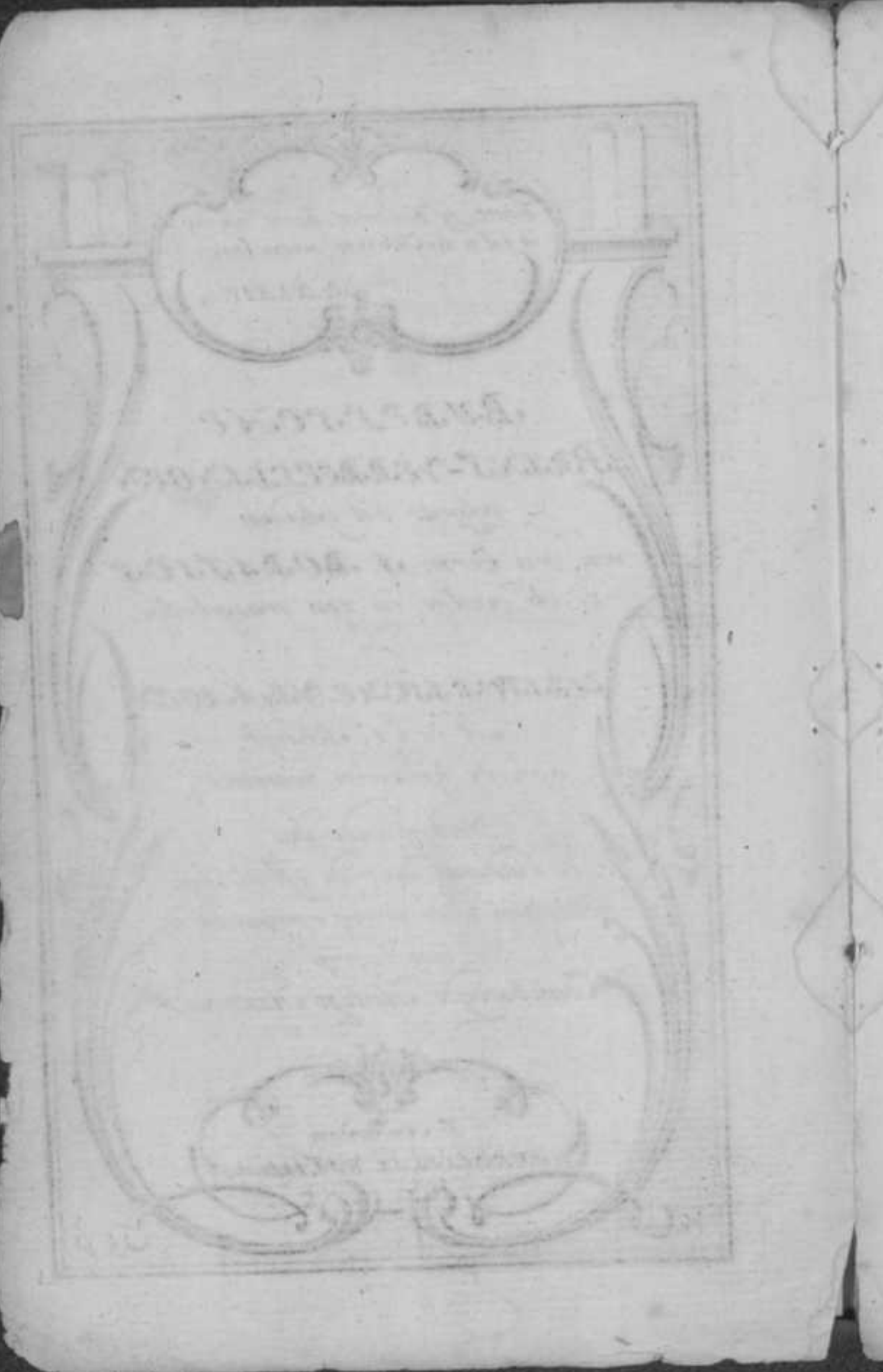
*van den Eerw: J. BORSJUS
zo als dezelve, in zyn vraageboekje,
de*

HISTORISCHE VRAAGEN,
*uit de H. Schrift,
aan de kinderen voorstelt.*

*Verkrygende dus
de kinderen, door de afbeelding,
die tegen ieder vraag overgesteld is,
een begrip
der beoogde Heilige Historie.*

Te Amsterdam

by JORNELIS DE WIT, boekverkooper.

Pfalm XIX. Vers 8-12

8 De Wet des HEEREN is volma' t, be-
keerende de ziele: de getuygenisse des HEEREN
is gewis, den slegten wyshey t gevende.

9 De beveelen des HEEREN zyn recht, ver-
blydende het herte: het gebodt des HEEREN is
zuiver, verlightende de oogen.

10 De vreesse des Heeren is reyn, bestaan-
de tot in eeuwigheit: de rechten des HEEREN
zyn waarbey t'samen zynse regtveerdigh.

11 Sy zyn begeerlicker dan gout, ja dan veel
sijn gout: ende soeter dan honich ende honichzeem.

12 Oock wort u knecht door dezelve klaarlick
vermaent; in het houden van dien is grootern loon.

II Timotheus III. V. 14-17

14 Maer blyft gy in 't geene gy geleert hebt,
ende [daer van] u verseekeringe gedaen is, weten
de van wien gy het geleert hebt.

15 Ende dat gy van kints af de beilige Schriften
geweeten hebt die u wys kunnen maken tot salig-
hey t door het geloove het welck in Christo Jesu is.

16 Alle de Schrift is van Godt ingegeven, ende
is nuttigh tot leeringe, tot wederlegginge, tot ver-
beteringe, tot onderwysing die in de regtveerdig-
hey t is:

17 Op dat de mensche Godts volmaeckt zy,
tot alle goet werck volmaecktelick toegerust.

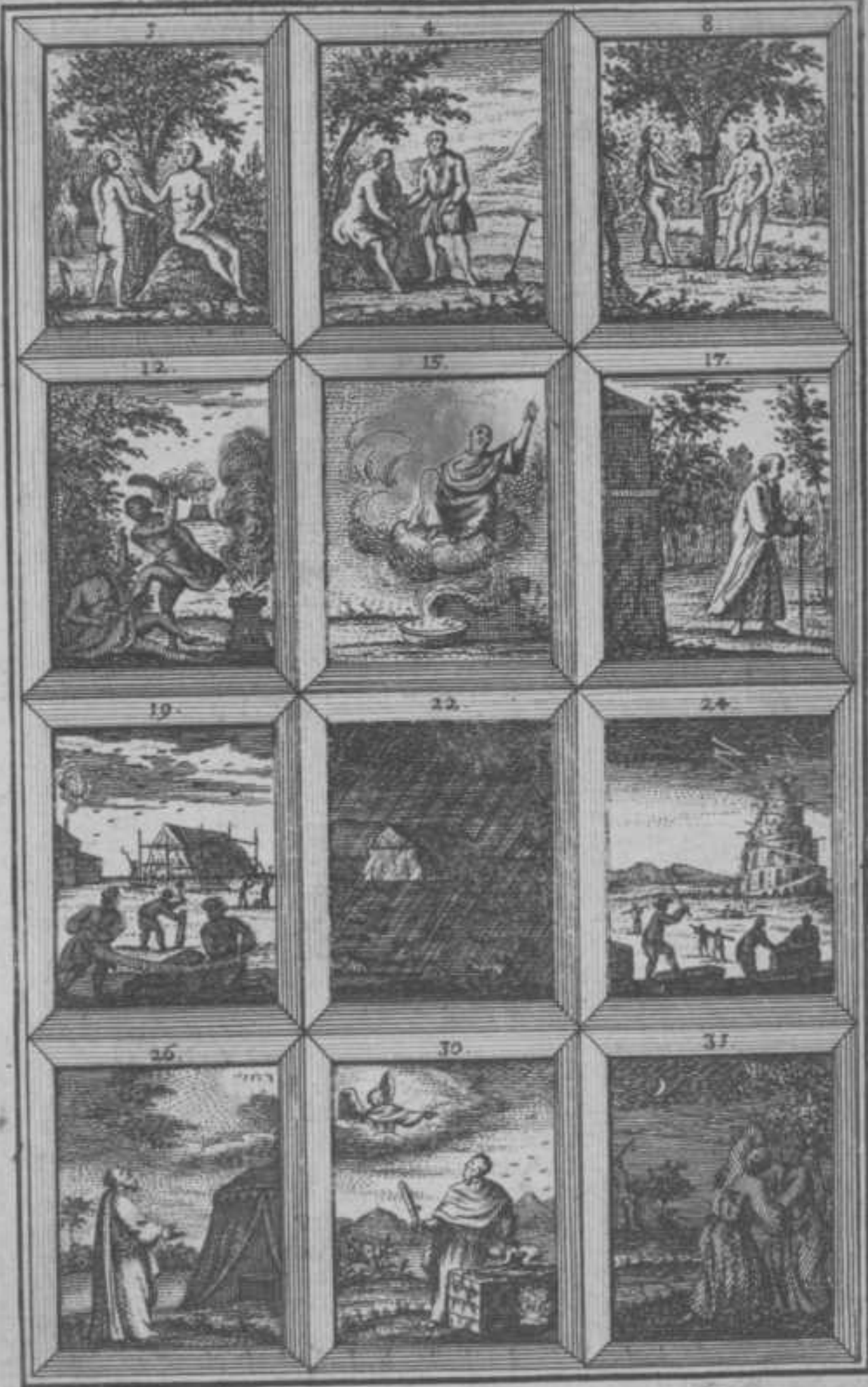
I. Petrus I. vs. 25.

25 Maer het woord des Heeren blyft in der
eeuwigheit: ende dit is het woord dat onder u ver-
kondight is.

Historische Vraagen uit de H. Schrift.

Van Vraage 1 tot 32.

- 1 Vr. Wie heeft u geschapen? *ant.* Godt.
- 2 vr. Wie was de eerste Mensch? *ant.* Adam.
- 3 vr. Waar van heet hy Adam? *ant.* Van der Aarde.
- 4 vr. Wie maakte het eerste Kleed? *ant.* Godt.
- 5 vr. Voor wien? *ant.* Voor Adam en Eva.
- 6 vr. Waarom? *ant.* Om dat zy naakt waaren.
- 7 vr. Hoe zyn zy naakt geworden? *ant.* Door de Zonden.
- 8 vr. Wat was de eerste Zonde des Menschen? *ant.* Het eeten van de Boom der Kennisse des Goeds en Kwaads.
- 9 vr. Waar wierd de Zonde gedaan? *ant.* In 't Paradys.
- 10 vr. Wie was de eerste Leugenaar? *ant.* De Satan.
- 11 vr. Welke was de eerste Leugen? *ant.* Gy en zult niet sterven.
- 12 vr. Wat Mensch was de eerste Moordenaar? *ant.* Kain.
- 13 vr. Wien vermoordde hy? *ant.* Zyn Broeder Abel.
- 14 vr. Waarom dede hy dat? *ant.* Om dat hy nydig was, en zyn Broeder regtvaardig.
- 15 vr. Wie was de eerste Mensch die niet en storf? *ant.* Enoch.
- 16 vr. Waar bleef hy dan? *ant.* Godt nam hem weg in den Hemel.
- 17 vr. Wie was de Oudste Mensch? *ant.* Methuzalem.
- 18 vr. Hoe oud was hy? *ant.* Negen-honderd negen-en-zestig Jaaren.
- 19 vr. Wie maakte 't eerste Schip? *ant.* Noach.
- 20 vr. Wie had hem dat Geboden? *ant.* Godt.
- 21 vr. Waarom gebod hy dat? *ant.* Om de hooge Water-vloed die komen zoude.
- 22 vr. Hoe hoog kwam het Water? *ant.* Vysfien Ellen boven den hoogsten Berg.
- 23 vr. Hoe lange stond het Water op der Aarde? *ant.* Honderd-en-vyftig Dagen.
- 24 vr. Waarom wierd den Tooren te Babel gebouwt? *ant.* Om een naam te maaken.
- 25 vr. Waarom wierd hy Babel genaamd? *ant.* Om dat God haar Spraake verwerde.
- 26 vr. Met wien maakte Godt zyn Genaden-Verbond? *ant.* Met Abraham en zynen Zade.
- 27 vr. Wie is Abrahams Zaad? *ant.* Die in Christus gelooven.
- 28 vr. Waar aan kend men haar? *ant.* Datze Abrahams Werken doen.
- 29 vr. Hoe vertroofte Godt Abraham? *ant.* Vreesst niet, ik ben u Schild en groote loon.
- 30 vr. Hoe beproefde Godt Abraham? *ant.* Als hy zeide Offerd my uwen eenigen Zoone Isaac, diengy lief hebt.
- 31 vr. Wie was de eerste die met God worstelde? *ant.* Jacob, die daarom Israël heet.
- 32 vr. Hoe overwon hy? *ant.* Met Weenen en Bidden.

33 vr: Wie ontbood Jacob dat hy in Egypten zoude komen?
ant. Zyn Zoone Joseph.

34 vr: Waarom ontbood hy hem? *ant.* Om den Dieren-tyd.

35 vr: Hoe was Joseph daar gekomen? *ant.* Zyne Broeders hadden hem verkogt.

36 vr: Waarom verkochten zy hem? *ant.* Uyt nydigheid.

37 vr: Wardede hy eerst in Egypten? *ant.* Hy diende by Potifar.

38 vr: Waarom wierd hy Gevangen! *ant.* Om dat hem Potipharis Wyf beloogen had.

39 vr: Hoe kwam hy daar uit? *ant.* Om dat hy de Droomen uyt leyde.

40 vr: Wiens Droomen heeft hy uitgeleyd? *ant.* Van de Schenker en Bakker, die by hem Gevangen waaren.

41 vr: Hoe giag 't met haar? *ant.* De Schenker ging vry en den Bakker wierd gehangen.

42 vr: Waarom ontbood de Koning, Joseph by hem?
ant. Om zyn Droom te verklaaren.

43 vr: Hoe oud was Joseph toen? *ant.* Dertig Jaar.

44 vr: Wie was de de oudste Schryver? *ant.* Moses.

45 vr: Waarom heet hy Moses? *ant.* Om dat hy uyt het water getogen was.

46 vr: Wie had hem in 't Water geworpen? *ant.* Zyn Moeder.

47 vr: Waarom dat? *ant.* Om datze hem niet langer durfde verbergen.

48 vr: Voor wien moest zy hem verbergen? *ant.* Voor den Koning Pharo.

49 vr: Wat had dan de Koning geboden? *ant.* Dat men alle Zoonen der Israëlitzen zoude in 't waterwerpen.

50 vr: Wie heeft Moses uit 't water getogen? *ant.* Des Konings Dogter.

51 vr: Hoe kwamen de Kinderen Israëls uit Egypten?
ant. Gods plaagde Egypten met Tien groote Plaagen.

52 vr: Welke zyn de Tien Plaagen? *ant.* 1 Dat water in Bloed verandeide. 2 Vossien over het gantsche Land. 3 Het Stof wierd Luizen. 4 Alderley Ongedierte. 5 Pest over 't Vee. 6 Boose Zweeren aan Menschen en Beesten. 7 Hagel en Vyer. 8 Sprinkhaanen, die al het Kruid op aten. 9 Duyfsterfisse drie Dagen lang. 10 Al de Eerste-geboornen sterven.

53 vr: Waaren de Israëlitzen vry van die Plagen? *ant.* Ja zy.

54 vr: Wie leyde haar uyt Egypten? *ant.* Moses en Aaron

55 vr: Hoe oud waren zy doe? *ant.* Moses was Tagtig Jaaren, en Aaron Drie-en-tagtig.

56 vr: Hoe lang hadden de Israëlitzen daar gewoond?

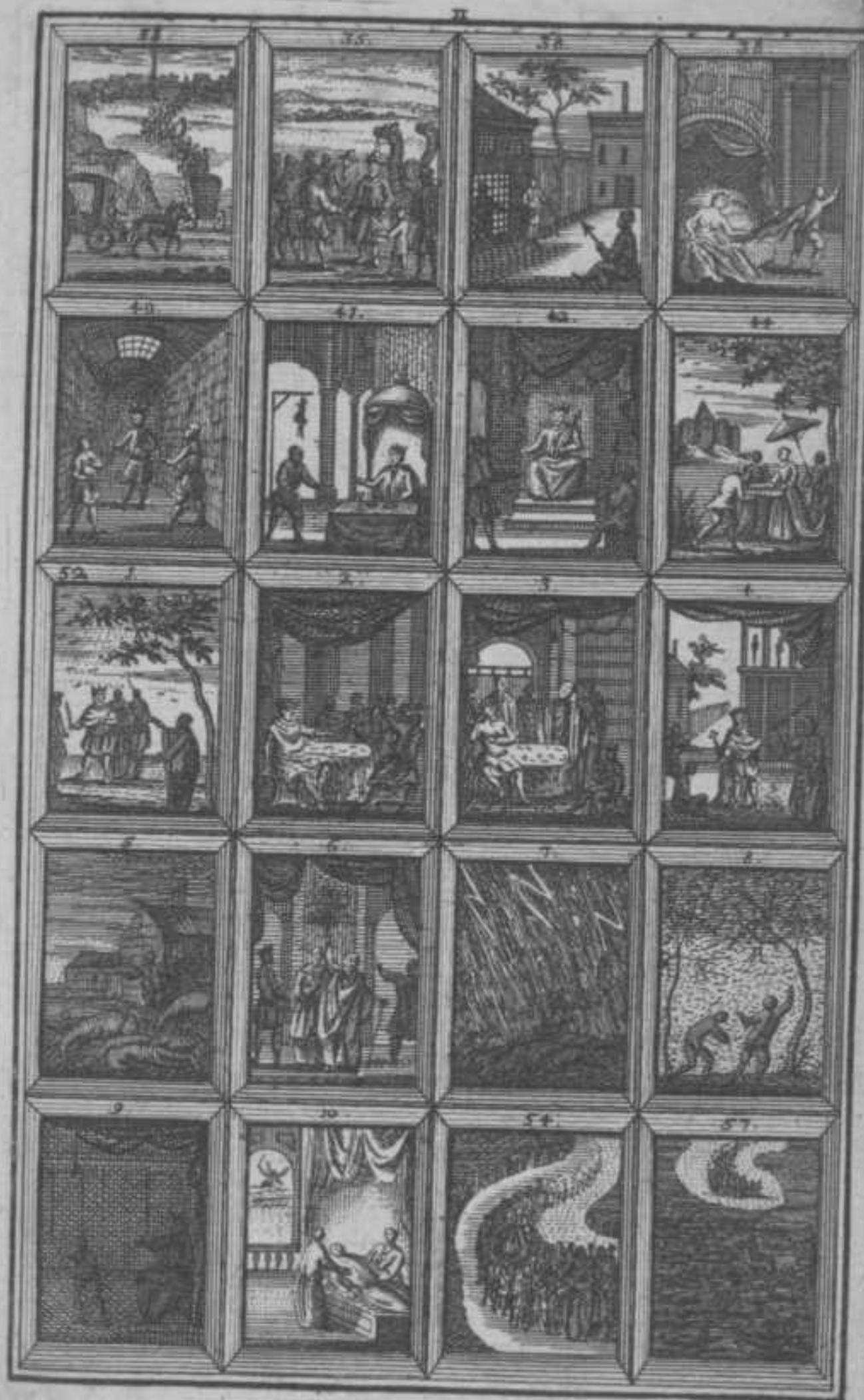
ant. Vier-hondert-en dertig Jaaren.

57 vr: Hoe zyn zy het ontkoomen, als haar Pharao na-jaagde?

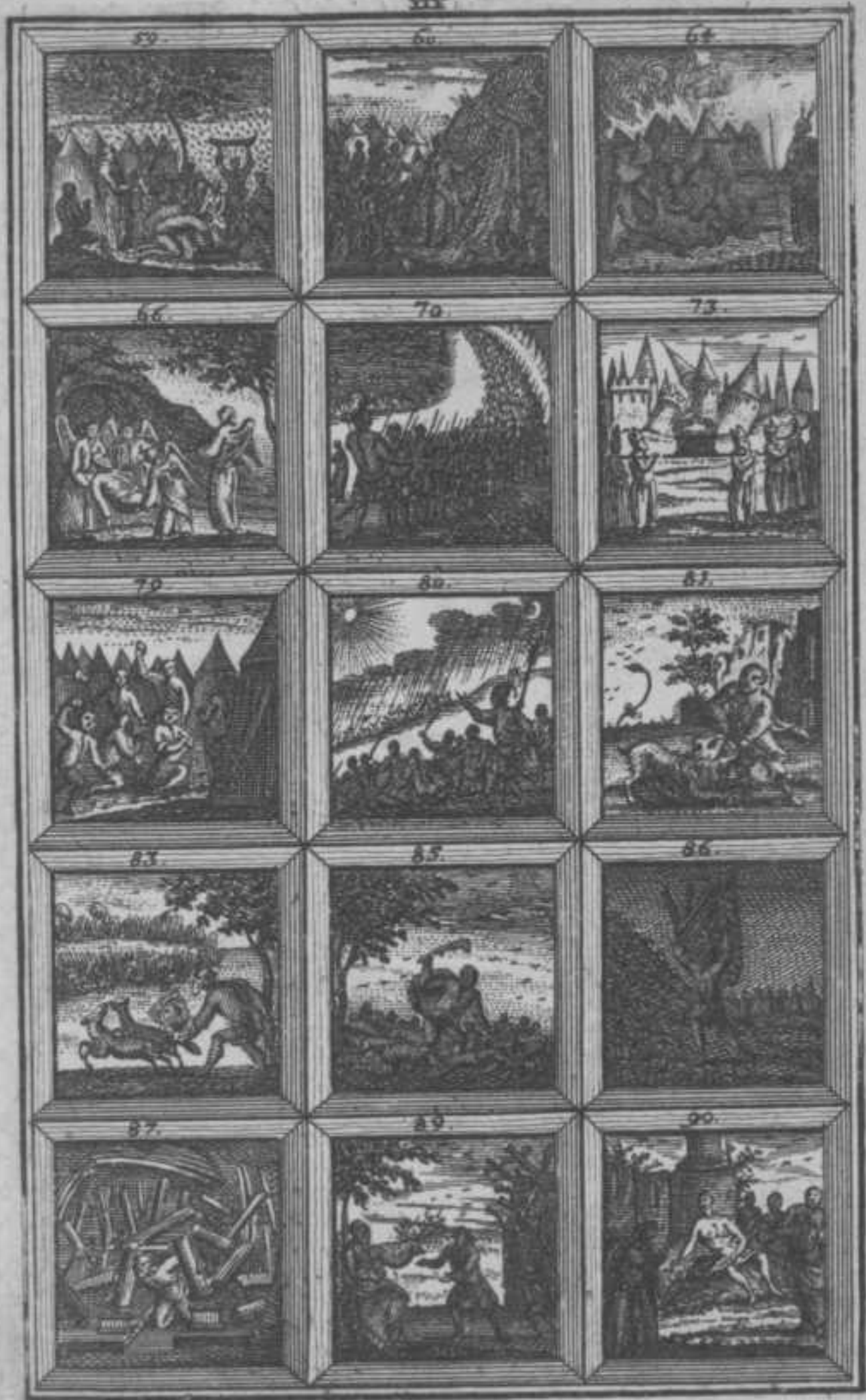
ant. Zy gingen droogvoets door de Roode Zee.

58 vr: Ging Pharo met zyn Volk daar ook door?

ant. Neen: zy ginge daar in, en Verdronken alle.

- §59 vr: Wat aten de Israëlitē in de woestyne? *ant:* Manna dat uyt den Hemel regende. §60 vr: Wat dronkenze? *ant:* Water dat uyt de Steen-rotze kwam. 61 vr: Wat beduit die Steen-rotze? *ant:* Christus. 62 vr: Hoe lang blevense in de woestyne? *ant:* Veertig Jaren.
- 63 vr: Waarom zo lang? *ant:* Om dat zy ongehoorzaam. waren.
- §64 vr: Wie waeren de meeste Oproer-maakers? *ant:* Korah, Datham, en Abiram 65 vr: Hoe werden zy gestraft? *ant:* De Aarde heeftze levendig ingeslokt.
- §66 vr: Hoe Oud was Moses, toen hy storf? *ant:* Hondert en twintig Jaeren. 67 vr: In wat land is hy Begraven? *ant:* In den Lande Moabs. 68 vr: Wie heeft hem Begraven? *ant:* Godt zelve Begroef hem in een D. l.
- 69 vr: Zyn 'er geen Menschen by geweest? *ant:* Neen: niemand heeft oyt zyn Graf geweeten. §70 vr: Wie leide de Israëlitē in 't Land Kanaan? *ant:* Josua.
- 71 vr: Hoe kwamenze over de Jordaan in Kanaan? *ant:* Zy gingen door de Jordane droog voets. 72 vr: Aten zy toen Manna? *ant:* Neen: her Regende toen nier meer.
- §73 vr: Welke was de eerste Stad daar zy aan kwamen? *ant:* Jericho. 74 vr: Hoe kwamenze daar in? *ant:* De Muuren vielen van zelfs om. 75 vr: Hoe handelde zy met die Stad? *ant:* Zy Verbrande de Stad?
- 76 vr: Lieten zy de Menschen leven? *ant:* Neen: zy doodenze alle, behalven Rachab en haare Vrienden.
- 77 vr: Waarom doode zy de Menschen? *ant:* God had het zo bevoolen. 78 vr: Waarom lieten zy Rachab leven? *ant:* Om dat zy de Verspieders geharbergt hadde.
- §79 vr: Hoe wierd Acham gestraft om zyne Dierverye? *ant:* Hy wierd dood Gesteenigt, en Verbrand,
- §80 vr: Wat Wonder geschieden door Josuas Gebed? *ant:* Zon en Maan stonden stil. 81 vr: Wie was de sterkste Man? *ant:* Simson. 82 vr: Wat heeft Simson gedaan? *ant:* Een Leeuw dood geslagen. §83 vr: Wat nog meer? *ant:* Hy heeft Drie-hondert Vossen gevangen. 84 vr: Wat dede hy met de Vossen? *ant:* Hy lietze 't Koorn der Philistynen verderven. §85 vr: Wat heeft hy nog gedaan? *ant:* Duyzend Philistynen geslagen met een Ezels Kinnebakken. §86 vr: Heeft hy nog iets zonders gedaan? *ant:* Ja: hy nam de Poorten van de Stad Gaza op zyn schouderen en 'roegze op een Berg.
- §87 vr: Welk was zyn leste daad? *ant:* Dat hy de Pilaaren van 't Huys om trok daar in de Philistynen vergaderd waren.
- 88 vr: Hoe veel Menschen waeren daar in? *ant:* Omtrent Drie-duizend Mannen en Vrouwen.
- §89 vr: Wie was de geduldigste Mensch? *ant:* Job.
- §90 vr: Wat zeide hy in zyn lyden? *ant:* De Heere heeft het gegeven de Heere heeft het genomen de Naam des Heeren zy gedankt

§91 vr: Wie was de eerste Koning in Israël? *ant:* Saul, de Zoonc Kls. §92 vr: Wie was zyn Navolger? *ant:* David, de Zoonc Jesse. 93 vr: Wat was David eer hy Koning wierd? *ant:* Een Schaapherder.

§94 vr: Wat dede hy toen hy zyn Vaders Schapen hoede? *ant:* Hy versloeg een Leeuw en een Beer.

95 vr: Waarom dede hy dat? *ant:* Om datze een Schaaap genomen hadden. §96 vr: Wat heeft David nog meer gedaan, eer hy Koning was? *ant:* Hy heeft den Reuze Goliath gedoot. 97 vr: Waar mede doode hy hem? *ant:* Met een Slinger-Steen. 98 vr: Waarom dede hy dat? *ant:* Om dat den Goliath Gods Volk bespot hadde.

§99 vr: Wie was de wysste Koning? *ant:* Salomon.

100 vr: Welk is het beginfel der Wysheid? *ant:* De Vreeze des Heeren. 101 vr: Wat zeyd Salomon tot den Luy-aard? *ant:* Gaat tot de Mieren, ziet hare wegen, en word Wys. 102 vr: Wat doen de Mieren? *ant:* Zy bereyden haar Brood in de Zoomer. §103 vr: Wat zeyd hy van een wyze Zoon? *ant:* Een Wyze Zoon verblyd zyn Vader, een Zot Kind is zyn Moeders droef heyd.

104 vr: Wat zeyd hy van Haat en Liefde? *ant:* Haat maakt krakeel, maar Liefde Bedekr veel Zonden.

105 vr: Wat zeyd hy van die te veel Woorden hebben? *ant:* Datze veel Zonden doen. 106 vr: Wat zeyd hy van de Oogen? *ant:* Laat u Oogen voor u zien.

107 vr: Wat zeyd hy van de Zagmoedige? *ant:* Een zagmoedig Man is beter als een sterk Man. 108 vr: Wat zeyd hy van de Regtveerdige? *ant:* De Regtveerdige is vrymoedig als een jonge Leeuw.

§109 vr: Wat heeft Salomon gebouwt. *ant:* Een kostelyke Tempel.

§110 vr: Waar is die gebleven? *ant:* Hy is verbrand.

111 vr: Door wien?

ant: Door Nebucadnezar, Koning van Babel.

112 vr: Waarom is dat geschied? *ant:* Om de Zonde des Volks.

113 vr: Wat Zonde dede zy?

ant: Zy diende de Afgoden, zy veragteden Gods Woord, en belpotten zyne Propheeten.

§114 vr: Welken Afgod hebben zy meest gediend? *ant:* Den Baal.

§115 vr: Wat dede de Propheet Elias?

ant: Hy doode al de Propheeten Baals.

116 vr: Wat dede hy nog meer?

ant: Hy bad dat her niet Regenen zou, en het Regende niet in drie jaaren en zes Maanden.

§117 vr: Badt hy toen wederom dat het Regenen zoude?

ant: Ja: en den Hemel gaf Regen.

§118 vr: Hoe spysde Godt Elias?

ant: De Ravens bragten hem Brood.

119 vr: Wat dronk hy? *ant:* Water uit de Beeke Krith.

91.

92.

94.

96.

99.

103.

109.

110.

114.

115.

117.

118.

- §120 vr: Wat liet Nebucadnezar maaken? *ant:* Hy liet een Beeld maaken om aan te Bidden. §121 vr: Waaren der eenigen die dat niet wilden doen? *ant:* Ja; drie Jongelingen. 122 vr: Was de Koning daarom niet toornig op haar? *ant:* Ja; hy lietze werpen in de Brandenden Oven. 123 vr: Storven zy daar in? *ant:* Neen: Zy kwamen daar levendig weer uyt. 124 vr: Waaren zy niet gebrant? *ant:* Neen: haare Kleederen waren niet eens gezengt.
- §125 vr: Waarom wierd Daniël in der Leeuwen Kuyl geworpen? *ant:* Om dat hy alle Dagen driemaal God aanbad. 126 vr: Wierd hy niet opgegeeten? *ant:* Neen: Godt heeft der Leeuwen Muyl toeghouden. §127 vr: Wat zeyde Godt tot Jonas? *ant:* Gaat na Ninive en Predikt tegen haar. 128 vr: Dede hy dat? *ant:* Neen: hy voer op Zee. 129 vr: Waar kwam hy toen? *ant:* Hy wierd in de Zee geworpen. §130 vr: Verdronk hy niet? *ant:* Neen: Godt beschikte een groote Vis die hem inslokte. 131 vr: Storf hy niet in de Walvis? *ant:* Neen: na Drie Dagen spooog de Vis hem uyt. 132 vr: Waar ging hy toen? *ant:* In de groote Stad Ninive om te Prediken.
- 133 vr: Wat Predikte hy? *ant:* Na 40 dagen zal Ninive vergaan. 134 vr: Is dat zo geschied? *ant:* Neen: zy bekeerden zig.
- §135 vr: Waar wierd de Heere Jesus gebooren? *ant:* Te Betlehem. 136 vr: Waarom heet hy dan Jesus van Nafareth? *ant:* Om dat hy daar is opgevoedt. 137 vr: Op wat tyd is hy geboren? *ant:* In de Dagen Herodes. §138 vr: Hoe wist Herodes dat? *ant:* De Wyzen uit 't Oosten kwamen het zeggen. 139 vr: Waar uit wisten zy dat? *ant:* Zy hadden zyn Sterre gezien. §140 vr: Wat dede Herodes toen? *ant:* Hy liet al de Kinderkens te Bethlehem Doden. 141 vr: Doodde hy de Heere Christus ook? *ant:* Neen: die was gevlugt in Egypten. 142 vr: Hoe oud was hy toen hy begon te Prediken? *ant:* 30 Jaaren. §143 vr: Hoe veel Apostelen hadde hy? *ant:* 12.
- §144 vr: Wat Mirakeleu dede hy? *ant:* Hy maakte de Zieken gezond en de Doodde levendig. §145 vr: Waarom voer de Ryke Man in de Hel? *ant:* Omdat hy Lazarus niet wilde geven de Kruymkens die van zyn Tafel vielen. 146 vr: Waar voer Lazarus. *ant:* De Engelen droegen hem in Abrahams schoot. 147 vr: Waar is dat? *ant:* In den Hemel. §148 vr: Wat zeyd Christus van de Kinderen? *ant:* Laat de Kinderkens tot my komen, want het Koninkryke der Hemelen komt haar toe. 149 vr: Wat zeyd Paulus van de Gierigheid? *ant:* Gierigheid is Afgoderye, en een wortel van alle kwaad.
- 150 vr: Waar mede moeten wy dan te vreden zyn? *ant:* Met Kost en Kleederen. 151 vr: Waarom dat? *ant:* Om dat wy niet in de weerelt gebragt hebben, en wy zullen daar ook niet uitdragen.
- §152 vr: Wat zeyd hy van de Dronkaards? *ant:* Datze geen deel hebben in 't Ryke Godts. §153 vr: Wat zeyd Petrus van de Hovaardige? *ant:* Godt wederstaat de Hovaardige: maar de Nedrige geeft hy genade. §154 vr: Waar door word de Duyvel verdreven? *ant:* Door een vast geloove. 155 vr: Wat zeyd Johannes van de Weerelt? *ant:* Kinderkens en hebt de Weerelt niet lief. 156 vr: Waar moet men meest om arbeiden? *ant:* Om de Spyze die niet vergaat. 157 vr: Wat moet men aldermeest zoeken? *ant:* Het Koninkryke Godts. 158 vr: Wem moet men meest vreezen? *ant:* Hem, die Lyfen Ziele kan verderven in de Helle. 159 vr: Waar over moet men meest verblyd zyn? *ant:* Dat onze Naamen geschreven zyn in de Hemelen.

De Tien Geboden des Heeren, Exodus XX.

Ik ben de Heere uwe Godt, die u uyt Egyptenland uitden Diensthuize uit geleid hebbe.

Het Eerste Gebod.

Gy zult geen andere Goden voor myn Aangezigt hebben.

Het Tweede Gebod.

Gy zult u geen Gesneden Beeld, nog eenige Gelykenisse maaken van het geene dat boven in den Hemel is, nog van het geene dat onder op de Aarde is, nog van het geene dat in de Wateren onder de Aarde is. Gy zult u voor dien niet Buigen, nog haar Dien: want ik de Heere uwe Godt ben een yverig Godt, die de misdad der Vaderen bezoeke aan de Kinderen, aan het Derde, en aan het Vierde Lid der geener die my haaten. En doe barmhertigheid aan Duizende, der geener die my lief hebben, ende myne Geboden onderhouden.

Het Derde Gebod.

Gy zult den Naame des Heeren uwes Godts niet ydelyk gebruiken: want de Heere zal niet onschuldig houden, die zynen Naame ydelyk gebruikt.

Het Vierde Gebod.

Gedenkt des Sabbath daags, dat gy dien Heiliget. Zes dagen zult gy Arbeiden ende al uw Werk doen. Maar de Zevende Dag is de Sabbath des Heeren uwes Godts: dan zult gy geen Werk doen. Gy, nog uwe Zoone, nog uwe Dogter, nog uwe Dienstknecht, nog uwe Dienstmaagd, nog uw Vee, nog uwe Vreemdeling, die in uwe Poorten is. Want in Zes Dagen heeft de Heere den Hemel, en de Aarde gemaakt, de Zee, en alles wat daar in is, ende by ruste ten zevenden Dage: daarom Zegende de Heere den Sabbath, en Heiligde denzelven.

Het

Het vyfde Gebod.

Eert uwen Vader ende uwen Moeder, op dat uwe Dagen verlengt worden in den Lande, dat u de Heere uwe Godt geeft.

Het Zesde Gebod.

Gy en zult niet Dood slaan :

Het Zevende Gebod.

Gy en zult niet Egt breeken

Het Agtste Gebod.

Gy en zult niet Steelen.

Het Negende Gebod.

Gy en zult geen Valsche Getuygenisse spreken tegen uwen Naasten.

Het Tiende Gebod.

Gy zult niet begeeren uwes Naasten Huys : Gy zult niet begeeren uwes Naasten Wyf, nog zynen Dienst knecht, nog zyne Dienst Maagd, nog zynen Osse, nog zynen Ezel, nog iet dat uwes Naasten is.

De Hoofd Artykelen onzes Christelyken Geloofs:

Ik geloove in Godt den Vader, den Almagtigen Schepper des Hemels ende der Aarden.

2. En in Jesum Christum zynen eenig gebooren Zoone; onzen Heere.

3. Die ontfangen is van den Heiligen Geest, Gebooren uit de Maaget Maria.

4. Die Geleeden heeft onder Pontio Pilato, is Gekruist, Gestorven en Begraven; Nedergedaald ter Hellen.

5. Ten Derden Dage wederom Opgestaan van den Doode.

6. Opgevaren ten Hemel, Zittende ter Regterhande Gods des Almagtigen Vaders.

7. Van daar hy komen zal om te Oordeelen de Levende en de Doode.

8. Ik

8. Ik geloove in den Heilige Geest.
9. Ik geloove een H. Algemeine Christelyke Kerke
de Gemeenschap der Heiligen.
10. Vergevinge der Zonden.
11. Wederopstandige des Vleeschs.
12. En een Eenwige Leven.

HET ONZE VADER.

Onze Vader, — die in de Hemelen zyt. —
 Uwen Naame worde geheiligt. — Uw Ko-
 ninkryke kome. — Uwen wil geschiede — ge-
 lyk in den Hemel, alzo ook op der Aarden. —
 Ons dagelyks Brood geeft ons heden. — En ver-
 geef ons onse Schulden, — gelyk ook wy vergeven
 onze Schuldenaaren. — En leid ons niet in Ver-
 zoeking, — maar verlost ons van den Boozen.
 — Want uwe is het Koninkryke, — en de Kragt,
 — en de Heerlykheid, — in der Eeuwigheld.
 — Amen.

